

og maasse det vil vise sig at have flere skulde Feil naar det skulde anvendes. Men min Hensigt med at stille Forslaget har været yderligere at bevise, at det ikke har været Hensigten med mit forrige Forslag, dette mere almindelige, som egentlig kun skulde angaa Principets Vedtagelse, at optræde som den, der søgte Erang til at skaffe et Lillids-votum til Ministeriet, for dertil søler jeg ingen Erang, og det var vist ogsaa Ministeriet aldeles ligegyldigt, enten det fik min Lillid eller ei; den vilde ikke kunne hjælpe det stort, og da det ikke trænger til den og jeg heller ikke trænger til at give det den, veed jeg sandelig ikke, hvorfor jeg skulde have uleilighet mig dermed, og det er blot dette Raasagn af Tredeemand, der paatrænger sig med at se ind i mine Tanker, som jeg afviser ved disse Bemærkninger. — Ja, jeg skal i Dyrigt ikke opholde Sagen længere. Jeg vil ønske, at Ministeren vil komme med Udtalelse om det, jeg henstillede for, og maasse saa Sagen kunde ende til Tilfredshed for os Alle og til Nytte for de trængende Medborgere, vi nu have talt saa meget om.

Th. Kruse: Jeg kunde forsaavidt gjerne have fratalt det Ordet, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Baltheds (Wintner) laaber til selv at indrømme, at dette Forslag af ham har haft en noget forhastet Fødsel. Det ærede Medlem vil ogsaa blive nødt til at indrømme, at hvis hans Forslag blev gjort til Lov, vilde to Mænd kunde komme til at sidde ved Siden af hinanden, hvoraf den Ene havde været 10 Aar Skolelærer og den Anden 9 Aar, begge med 900 Rd. aarlig, men den Ene vilde efter dette Forslag faae 500 Kr. Tillæg og den Anden slet Intet. Dette finder jeg i enhver Henseende forlasteligt, og jeg havde ventet, at det ærede Medlem efter denne Motivering vilde have taget sit Forslag tilbage. Jeg skal sige det ærede Medlem, hvorfor jeg havde ønsket det. Fordi jeg tror, efter, hvad der nu er kommet frem, at have set, at det ærede Medlem ønsker at stille sig overmaade velvillig overfor Skolelærerne og i det Hele overfor denne Sag, og det vil derfor være mindre behageligt for ærede Fæller af det ærede Medlem heri Salen, at vi skulle nødes til dog at stemme mod hans Forslag. Dette vil jeg i det Mindste se mig nødt til, lige frem af Realitetsgrunde, fordi dette Forslag i sig selv er umuligt.

Ordføreren (Berg): Vi have i de sidste 4—5 Sektioner her i Rigsdagen været mest talende, naar Talen har været om Lønningstillæg. Da har den Ene kunnet udtale sine varme Følelser i stærkere Udtryk end den anden, og den Ene været mere sindrig end den anden for at finde Udveie til, at vi dog endelig kunde komme til et Resultat i saa Henseende. Derimod er det forekommet mig, at man ikke har været saa indtrængende ihærdig med at tænke paa mange andre fattige

Hjem, hvor der er Nød i Samfundet, som man har været det med Hensyn til dem, til hvem man har krævet Lønningstillæg, og det forekommer mig dog, at Folkerepræsentationen overfor hine har den samme Forpligtelse som overfor de Forhold, man har forhandlet om gennem en lang Række af Aar. Jeg tror, at vi i den Henseende laabe os vilbiede noget i Henseende til den Stilling, vi i Hele taget skulle indtage ligeoverfor Landets Befolkning. Jeg har saaledes ikke set, at man med søregen Varme og Ihærdighed har fastholdt f. Ex. det Spørgsmaal, der er rejst ved Lovforslaget om Understøttelsestasker. Man har ikke særlig lagt sin Vægt paa Ministeren for at faae ham til at vise sig mere velvillig for en ringe, ringe Hjælp til dem, der dog kunne siges virkelig at lide Nød. Man har ligeledes med Hensyn til mangan anden Rettelse i de forskellige Familier, med Hensyn til Maaden at faae deres Børn underviste paa, med Hensyn til andre Forhold, der ere af overordentlig Vigtighed for nogenlunde at kunne leve menneskelig i et civiliseret Samfund, efter hvad der forekommer mig med en ikke ringe Tilbageholdenhed og ikke med den Kraft, som naar Talen er om Lønningstillægene, søgt at øve Indflydelse paa Hans Majestæts Regjer ing for at komme Oskerne om Reformer indøbe, der kunne anses for paatrængende for mangt et Hjem i vort Samfund. Jeg finder Anledning til at gjøre denne Betragtning ligeoverfor de elegante Foredrag, vi høre, naar Talen er om Lønningstillæg; thi hvor vigtige Spørgsmaal af den Natur end ere, skulle vi vare os mod den Ensidighed, som i det Hele taget vor meget ufrugtbar Virksomhed derved faar, idet ikke væsentlig andet Udbytte faas end nogle Lønningstillæg og mangan Gang ikke det, og saa en vis Lov. Med Hensyn til den Sag, her foreligger, skal jeg bemærke, at den meget ærede Minister har noget misforstaaet min Opfattelse af Skolelougivningen med Hensyn til dette Omraade og med Hensyn til hans Opfattelse af den. Den ærede Minister mener, at man kan bruge den hidtilværende Lovgivning. Det benægter jeg ikke og heller ikke, at han i flere Henseender kan bruge adskillige af Lønningbestemmelserne i Loven af 1814, nemlig til at bestemme Lønninger, hvor de Tilfælde indtræffe, at Planer skulle efter Forholdene reguleres, og nye Embeder oprettes, men efter Lovens hele Anlæg ikke til at foretage en almindelig Lønningreform for Skolelærerne over hele Landet paa een Gang. Naar Saadant skal gjøres, maade det ske ved Lovgivningsmagtens Hjælp, ogsaa Overensstemmelse med hele dette Forholds historiske Udvikling siden 1814. Vi have Plakater og Forordninger, der staa lige med Love, vi have Loven af 1856, man har lovgivet om saadanne Forhold, naar man vilde indføre nye almindelige Bestemmelser, og det forekommer mig, at, hvor meget indtagen den ærede Minister er af en Op-